

၉၈၅၅၆



ბორის ვიანი

# დღეთა ქაფი

ჟილბერ პესტიუროსა და მიშელ რიბალკას მიერ  
ხელნაწერის მიხედვით საბოლოოდ დადგენილი ტექსტი

დიდგენეს  
ბიბლიოთეკა

ბორის ვიანი  
დღეთა ქაფი

Boris Vian  
L'ECUME DES JOURS

ფრანგულიდან თარგმნა პაატა ჯავახიშვილმა

რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი  
დამკაბადონებელი: ნინო გურული  
ყდის დიზაინერი: გიორგი ბაგრატიონი

გარეკანზე: პაულ კლეე, „კომპოზიცია ფიგურებით“, 1915

“L'ECUME DES JOURS” de Boris Vian  
© Société Nouvelle des Editions Pauvert 1979, 1996 et 1998  
© Librairie Arthème Fayard, 1999 pour l'édition en oeuvres complètes  
All rights reserved.

© გამომცემლობა „დიოგენე“, 2002, 2025  
ყველა უფლება დაცულია.

ISBN 978-9941-11-918-7

[www.diogene.ge](http://www.diogene.ge)

ვეუძლენი ჩემს ბიბის



## წინასიტყვაობა

ცხოვრებაში მთავარია, ყველაფერი აპრიორულად განსაჯო. ჩანს, მასები მართლაც ცდებიან, ინდივიდები კი მუდამ მართლები არიან. აქედან ქცევის წესების დადგენა საფრთხილო საქმეა: ამ წესებს არ უნდა სჭირდებოდეს ჩამოყალიბება, რათა ადამიანმა დაიცვას. ორად ორი რამეა: ლამაზი გოგონების ყოველგვარი სიყვარული და ახალი ორლეანის, ანუ დიუკ ელინგტონის მუსიკა, რაც ერთი და იგივეა. დანარჩენი, წესით, უნდა გაქრეს, რადგან ეს დანარჩენი სიმახინჯეა. ამის თვალსაჩინო მაგალითი რამდენიმე მომდევნო ფურცელი გახლავთ, რასაც ის ფაქტი აძლიერებს, რომ ეს სავესებით ნამდვილი ამბავია, რაკი თავიდან ბოლომდე მე მოვიგონე. თვით ამის ხორცშესხმა კი, უმთავრესად, სინამდვილის მრუდე, შემთბარ ატმოსფეროში პროექტირებითა და მისი უსწორმასწოროდ მოლივლივ, დაბრეცილ სიბრტყეზე ასახვით მიიღწევა. აი, ნახავთ, სულაც არ არის სათაკილო ხერხი.

ახალი ორლეანი

10 მარტი, 1946



## I

კოლენს ბანაობა დაემთავრებინა. სააბაზანოდან გამოსვლისას ხაოიანი ქსოვილის განიერ პირსახოცში გახვეულიყო, საიდანაც მხოლოდ ფეხები და გულმკერდი მოუჩანდა. შუშის კარადას სასხურებელი გამოართვა და ღია ფერის თმაზე თხელი და სურნელოვანი ზეთი იპკურა. ქარვის სავარცხელმა სტაფილოსფერი ფაფუკი მასა გრძელ ხაზებად დააცალკევა, ისე, როგორც მხიარული მიწათმოქმედი ავლებს ხოლმე ჩანგლით ხნულებს გარგარის მურაბაში. კოლენმა სავარცხელი დადო და, მზერისათვის იდუმალემა რომ მიეცა, ფრჩხილების საჭრელი მაკრატლით მქრქალი ქუთუთოების კუთხეები ირიბად აითალა. ხშირ-ხშირად უნდა ექნა ასე, თორემ სწრაფად ეზრდებოდა. გამადიდებელი სარკის პატარა ლამპა აანთო და ეპიდერმის მდგომარეობის შესამოწმებლად სახე ახლოს მიიტანა. ცხვირის ნესტოების ირგვლივ რამდენიმე ფერიმჭამელა გამოზურცულიყო. გამადიდებელ სარკეში თავიანთი სიმახინჯის დანახვაზე ფერიმჭამელები სასწრაფოდ შეიმაღლნენ კანქვეშ და კოლენმაც კმაყოფილმა ჩააქრო ლამპა. ნელზე შემოჭერილი პირსახოცი მოიხსნა და სისველის უკანასკნელი კვალის გასაქრობად მისი ერთ-ერთი კუთხე ფეხის თითებს შორის გაიტარ-გამოიტარა.

სარკეში შეიძლებოდა დანახვა, თუ ვის ჰგავდა – ქერათმიანს, *Hollywood Canteen*-ში სლიმის როლს რომ ასრულებს. თავი მრგვალი ჰქონდა, ყურები – პატარა, ცხვირი – სწორი, პირისახე – ოქროსფერი. ხშირად იღიმებოდა ჩვილის ღიმილით და ამან ძალიან

ჩაუკეცა კანი ნიკაპზე. საკმაოდ მაღალი, ტანხმელი, გრძელფეხება და ძალზე თავაზიანი იყო. სახელი კოლენი შეეფერებოდა კიდეც. გოგოებს ნაზად ელაპარაკებოდა, ბიჭებს – მხიარულად. თითქმის ყოველთვის კარგ გუნებაზე იყო, დანარჩენ დროს კი ეძინა.

აბაზანას ფსკერი გაუხვრიტა და ასე დაცალა. სააბაზანო ოთახის ღია ყვითელი ფერის კერამიკული ფილებით მოპირკეთებული დაქანებული იატაკი ქვედა სართულის მობინადრის სამუშაო მაგიდის ზედ თავზე მდებარე ხერელისაკენ მიმართავდა წყალს. ცოტა ხნით ადრე, ისე რომ კოლენი არც კი გაუფრთხილებია, ამ უკანასკნელს თავისი სამუშაო მაგიდა სხვა ოთახში გაეტანა. ახლა წყალი მის საკუჭნაო კარადას ესხმებოდა.

ფეხები ღამურის ტყავის სანდლებში წაყო და ელევანტური საშინაო კოსტიუმი – ძალიან ღრმანწყლისფერზოლებიანი მწვანე ხავერდის შარვალი და თხილისფერი გოსპანის პიჯაკი მოიცვა. პირსახოცი საშრობზე ჩამოკიდა, სააბაზანოს ხალიჩა აბაზანის პირზე გადო და ჩარჩენილი წყლის ამოსაშრობად ზემოდან მსხვილი მარილი მოაფრქვია. ხალიჩამ ქაფი მოიგდო და საპნიანი პატარა ბუშტებიც მტევნებად დალაგდა.

სააბაზანო ოთახიდან გამოვიდა და, საჭმლის უკანასკნელი სამზადისისათვის თვალის შესავლებად, სამზარეულოსაკენ გაემართა. როგორც ყოველ ორშაბათ საღამოს, სადილად თავისი ამხანაგი შიკი დაეპატიჟებინა, რომელიც იქვე ახლოს ცხოვრობდა. ჯერჯერობით მხოლოდ შაბათი იყო, მაგრამ კოლენს შიკის ნახვის სურვილი გაუჩნდა და მოუწინა მისთვის ნიკოლას, ახალი მზარეულის მიერ მკაცრი სიხარულით დამუშავებული მენიუ გაესინჯებინა. შიკიც მარტოხელა იყო. კოლენის ტოლს, ოცდაორი წლისას, მისნაირი ლიტერატურული გემოვნება, მაგრამ ნაკლები ფული ჰქონდა. კოლენი საკმაო ქონებას ფლობდა, რათა საკადრისად ეცხოვრა და სხვებისთვის არ ემუშავა. შიკი კი კვირაში ერთხელ მაინც უნდა მისულიყო სამინისტროში, ბიძამისი ენახა და მისგან ფული ესესხა, რადგან ინჟინრის ხელობას მისთვის იმდენი არ მოჰქონდა, რომ თავი თუნდაც თავისი ქვეშევრდომი მუშების დონეზე ერჩინა.

არადა ძნელია, განაგებდე შენზე უკეთ ჩაცმულ და ნაკვებ ხალხს. კოლენი შეძლებისდაგვარად ეხმარებოდა, სადილად პატიჟებდა როცა კი შეეძლო, მაგრამ, თან შიკის თავმოყვარეობა აიძულებდა, ფრთხილად ყოფილიყო და არ დაენახებინა, რომ ამ მეტისმეტად ხშირი წყალობით მისი დახმარება სურდა.

სამზარეულოს დერეფანი ნათელი, ორივე მხარეს შემინული იყო და თითოეული მხრიდან თითო მზე ანათებდა, რადგან კოლენს სინათლე უყვარდა. თითქმის ყველგან გულდასმით გაპრიალებული თითბრის ონკანები ეყენა. ონკანებზე მზის ათინათები ჯადოსნურად კიაფობდა. სამზარეულოს თავგებს უყვარდათ ცეკვა, როცა ონკანებზე მზის სხივების შეხების ხმა ისმოდა და პატარა რგოლებს დასდევდნენ, რომლებიც, თითქოს ყვითელი სინდიყი ცვივავო, არეკლილი სხივების ძირს გაბნევისაგან ჩნდებოდა. გზად კოლენმა ერთ-ერთ თავგს მიუღალერსა, რომელსაც ძალიან გრძელი შავი ულვაშები ჰქონდა, ტანად კი ნაცრისფერი, თხელი და საოცრად კრიალა იყო. მზარეული მათ ძალიან კარგად კვებავდა, თანაც ისე, რომ ზედმეტად არ გასუქებულიყვნენ. დღისით თავგები არ ხმაურობდნენ და მხოლოდ დერეფანში თამაშობდნენ.

კოლენმა სამზარეულოს მოჭიქული კარი შეაღო. მზარეული ნიკოლა სამზარეულო აღჭურვილობის მაჩვენებლებს მისჩერებოდა. პულტს მისჯდომოდა, რომელიც ასევე მოჭიქული იყო ღია ყვითლად და ზედ კედლების გასწვრივ ჩამწკრივებული კულინარული აპარატების შესაბამისი სხვადასხვა ციფერბლატი ჰქონდა. შემწვარ ინდაურზე დაყენებული ელექტრული ქურის ისარი „თითქმის“-ს და „მზად“-ს შორის მერყეობდა. გამოლების დრო მალე დადგებოდა. ნიკოლამ მწვანე ღილაკს თითი დააჭირა და მგრძნობიარე საცეცი გამოშალა. ეს უკანასკნელი დაუბრკოლებლად შეიჭრა ქურაში და ამ დროს ისარიც „მზად“-ზე დადგა. ნიკოლამ სწრაფი მოძრაობით გამოუთიშა ქურას დენი და თეფშების გამაცხელებელი ჩართო.

– გემრიელი იქნება? – ჰკითხა კოლენმა.

– ბატონს შეუძლია დარწმუნებული იყოს ამაში! – დაუდასტურა ნიკოლამ. ინდაური ზომა-წონით ჩინებულად იყო შერჩეული.

– პირველ კერძად რა მოამზადეთ?

– ღმერთო ჩემო, – თქვა ნიკოლამ, – ამ ერთადერთხელ არავითარი სიახლე არ შემომიტანია. გუფეს მიბაძვით შემოვიფარგლე.

– მერედა მაგას რა სჯობს! – შენიშნა კოლენმა. – მისი ნაშრომის რომელ ნაწილს ასხამთ ხორცს?

– ლაპარაკია მისი სამზარეულო ნიგნის 638-ე გვერდზე. ბატონს შესაბამისი ნაწყვეტს წაუკითხავ.

კოლენი კაუჩუკით გატენილ გაპოხილბრეშუმგადაკრულ და კედლების ფერებთან შეხამებულ უჯრულა დასაჯდომიან ტაბურეტზე ჩამოჯდა და ნიკოლამ შემდეგი სიტყვებით დაიწყო:

– პირველ კერძად ცხელი ღვეხელი გამოაცხვეთ. ამისათვის აიღეთ მსხვილი გველთევზა, რომელსაც სამსანტიმეტრიან ნაჭრებს ჩამოაჭრიტ. ჩააწყვეთ გველთევზას ეს ნაჭრები ქვაბში, დაუმატეთ თეთრი ღვინო, მარილი და პილპილი, ალყა-ალყად დაჭრილი ხახვი, ოხრახუში ღერებად, ქონდარი, დაფნა და ერთი პატარა კბილი ნიორი.

– ნივრის კბილი ისე ვერ გავლესე, როგორც მინდოდა, – თქვა ნიკოლამ, – სალესი ძალიან გაცვეთილია.

– გამოვაცვლევენებ, – თქვა კოლენმა.

ნიკოლამ განაგრძო:

– მოშუშეთ. ამოიღეთ გველთევზა ქვაბიდან და შესაბრანად დადეთ ტაფაზე. ნახარში გადანურეთ აბრეშუმის საწურში, დაუმატეთ მცირეოდენი ესპანური სოუსი და შეასქელეთ იქამდე, სანამ სოუსი კოვზს არ შემოეკვრება. გაატარეთ საცერში, მოასხით სოუსი გველთევზას და ადუღეთ ორი წუთის განმავლობაში. გველთევზა გაასწორეთ და დაადეთ ცომს. ცომის კიდეებზე ჩაამწკრივეთ სოკოები. შუაში ჩაუდეთ ჭანრის ქვირითის თაიგული. ზევიდან სოუსის მოტოვებული ნაწილი მოასხით.

– კეთილი, – კვერი დაუკრა კოლენმა, – მე მგონი, შიკს მოეწონება.

– არა მაქვს პატივი, ვიცნობდე ბატონ შიკს, – დაასკვნა ნიკოლამ, – მაგრამ თუ არ მოეწონება, მომავლისათვის სხვა რამეს გავაკეთებ და ეს მე საშუალებას მომცემს, მართალია, სანახევროდ

დარწმუნებულმა, მაგრამ მაინც, სივრცული წესრიგი მოეუძებნო მის მოწონებულსა და დანუნებულს.

– დიიახ!.. – თქვა კოლენმა. – მე თქვენ გტოვებთ, ნიკოლა, ნავალ, ჭურჭლეულს მივხედავ.

იგი საპირისპირო მხრიდან გავიდა დერეფანში და, საკუჭნაოს გავლით, სასადილო-სასტუმრო ოთახს მიაშურა, რომლის ბაცი ცისფერი ხალიჩა და ჩალისფერ-ვარდისფერი კედლები გახედილ თვალებზე დამამშვიდებლად მოქმედებდა.

ოთახი, დაახლოებით ოთხი მეტრი ხუთზე, დღის სანათლეს ლუი არმსტრონგის პროსპექტზე გამავალი ორი წაგრძელებული სარკმლიდან იღებდა. დაუბინდავი მინები კედელში შედიოდა და როცა გარეთ გაზაფხულის სურნელება ტრიალებდა, შიგნით უშვებდა. მოპირდაპირე მხარეს, ოთახის ერთ-ერთი კუთხე მუხის დასაკეც მაგიდას ეჭირა. ორი სწორსაზურგიანი გრძელი სკამი მაგიდის ორ გვერდს იკავებდა, ხოლო დანარჩენი ორი გვერდის გასწვრივ სახელურებიანი, ერთმანეთს შეხამებული, ლურჯტარსიკონგადაკრული სკამები იდგა. ბევრ სხვა რამეს შორის ამ ოთახის მორთულობაში იყო ფირფიტების შესანახად მოწყობილი რაღაც დაბალი ავეჯი, კარგა მოზრდილი ფირსაკრავი და კიდევ ერთი რაღაც, პირველის სიმეტრიული, რომელშიც შურდულები, თეფშები, ჭიქები და კიდევ სხვა ისეთი მოწყობილობები ელაგა, ცივილიზებული ხალხი მინ რომ იყენებს ჭამის დროს.

კოლენმა ხალიჩასთან შეხამებული ლურჯი სუფრა აირჩია. მაგიდის შუაგულში დადგა დეკორატიული ლარნაკი: ფორმალინიანი ფიალა, რომელშიც ქათმის ორი ემბრიონი თითქოს ნიჟინსკის ქორეოგრაფიის ვარდის აჩრდილს განასახიერებდა. გარშემო ეშვებიანი მიმოზის რამდენიმე ტოტი შემოაწყო: მისი მეგობრის მეზალე ამას ჩვეულებრივი მრგვალთავა მიმოზისა და შავი ძირტკბილას ლენტის შეჯვარებით აღწევდა, ლენტისა, გაკვეთილებიდან გამოსვლისას გალანტერეით მოვაჭრესთან რომ წააწყდები კაცი. შემდეგ თითოეული სათვის თეთრი ფაიფურის, გამჭვირვალე ოქროს ჯვარედინჩარჩოიანი ორ-ორი თეფში და უჟანგავი ფოლადის თითო დანა-ჩანგალი აი-

ლო, რომლის აჟურულ ტარებში პლექსიგლასის ორ ფირფიტას შორის ბედნიერების მომტანი ჭიამაიის ფიტულები მოქცეულიყო. ამ ყველაფერს ბროლის თასი და მღვდლის ქუდივით დაკეცილი ხელსახოცები დაუმატა; ამას გარკვეული დრო სჭირდებოდა. ის იყო სამზადისის ამთავრებდა, რომ ზარი კედელს მოსწყდა და შიკის მოსვლა აუწყა.

კოლენმა სუფრის ნაკეცი გაასწორა და კარის გასაღებად გაეშურა.

– როგორა ხარ? – ჰკითხა შიკმა.

– შენ? – კითხვითვე უპასუხა კოლენმა. – გაიძრე ეგ საწვინმარი და მოდი, ნახე, რას აკეთებს ნიკოლა.

– შენი ახალი მზარეული?

– ჰო, – თქვა კოლენმა. – დეიდაჩემს გავუცვალე ძველში და კიდევ ერთ კილო ბელგიურ ყავაში.

– კარგია? – იკითხა შიკმა.

– როგორც ეტყობა, იცის საქმე. გუფეს მონაფა.

– იმ ჩემოდნის კაცის? – ჩაეძია შეძრწუნებული შიკი. პატარა შავი ულვაში ტრაგიკულად ჩამოეშვა.

– არა, შე შტერო. ჟიულ გუფესი, ცნობილი მზარეულის.

– ააა! ხომ იცი, ჟან-სოლ პარტრის გარდა ბევრს არაფერს ვკითხულობ, – მიუგო შიკმა.

კოლენს ფილებიან დერეფანში შეჰყვა, თავგებს მიეფერა და გზად სანთებელაში რამდენიმე წვეთი მზე ჩაუშვა.

– ნიკოლა, – უთხრა კოლენმა შესვლისას, – წარმოგიდგენთ ჩემს მეგობარს, შიკს.

– გამარჯობა, ბატონო, – თქვა ნიკოლამ.

– გამარჯობა, ნიკოლა, – უპასუხა შიკმა, – თქვენ დისწული ხომ არა გყავთ, სახელად ალიზი?

– დიახ ბატონო, – თქვა ნიკოლამ, – სხვათა შორის, ლამაზი ახალგაზრდა გოგო, თუ შეიძლება ასეთი დახასიათება გამოვიყენო.

– დიდი ნათესაური მსგავსებაა თქვენსა და მას შორის, – თქვა შიკმა, – მიუხედავად იმისა, რომ ბიუსტის მხრივ გარკვეული სხვაობა შეინიშნება.

– მე საკმაოდ განიერი ვარ, – თქვა ნიკოლამ, – ის კი უფრო პერპენდიკულარული მიმართულებითაა განვითარებული, თუ ბატონი ნებას მომცემს, დავძინო ეს დაზუსტება.

– მაშ ყველანი შინაურები ვყოფილვართ, – თქვა კოლენმა. – თქვენ ჩემთვის არ გითქვამთ, რომ დისწული გყავთ, ნიკოლა.

– ჩემი და ძალიან დაითარსა, ბატონო, – უპასუხა ნიკოლამ, – ფილოსოფიური განათლება მიიღო. ასეთი რამეებით ტრაბახი კი ტრადიციებით ამაყ ოჯახებში არ უყვართ...

– ჰო... – თქვა კოლენმა, – ვფიქრობ, მართალი ხართ. ყოველ შემთხვევაში მე თქვენი მესმის. მაჩვენეთ გველთევზას ღვეზელი...

– ქურის გაღება ახლა საშიშია, – გააფრთხილა ნიკოლამ, – შედეგად, წყლის ორთქლით იმაზე ნაკლებ მდიდარი ჰაერი შეიძლება შევიდეს, ვიდრე შიგნით არის ამ დროისათვის.

– მირჩევნია, მაგიდაზე დავინახო პირველად, – თქვა შიკმა.

– არ შემიძლია, არ დავეთანხმო ბატონს, – თქვა ნიკოლამ. – შეიძლება გავკადნიერდე და ბატონს ვთხოვო, რომ ისურვოს და ნება დამართოს, განვაგრძო ჩემი სამუშაო?

– განაგრძეთ, ნიკოლა, გთხოვთ.

ნიკოლა მიუბრუნდა თავის საქმიანობას, რაც იმაში მდგომარეობდა, რომ ყალიბიდან უნდა ამოეღო თევზის გარნირად განკუთვნილი, თირკმელა სოკოს ფირფიტებით მოოჭვილი ზღვის ენის ფილეების ლაბა. კოლენმა და შიკმა სამზარეულო დატოვეს.

– დალევ აპერიტივს? – ჰკითხა კოლენმა. – ჩემი პიანოქტილი მზად არის, შეგიძლია გამოცადო.

– მუშაობს? – ჰკითხა შიკმა.

– შესანიშნავად. საბოლოოდ გამართვა ცოტა გამიჭირდა, მაგრამ შედეგმა მოლოდინს გადააჭარბა. *Black and Tan Fantasy*-საგან მართლაც გამაოგნებელი ნაზავი გამომივიდა.

– რა პრინციპით მუშაობს? – ჰკითხა შიკმა.

– თითოეულ ნოტს თითო არაყი, ლიქიორი ან არომატი შეესაბამება, – მიუგო კოლენმა. – გამაძლიერებელი პედალი ათქვეფილ

კვერცხს ნიშნავს, შემასუსტებელი – ყინულს. სელცის წყლისათვის მაღალ რეგისტრში ტრელია საჭირო. რაოდენობები პირდაპირ არის დამოკიდებული გრძლიობაზე: ოთხმაგ მერვედს ერთი მეთექვსმეტედი შეესაბამება, შავს – მთელი, მრგვალს – ოთხი მთელი. როდესაც ნელ სიმღერას უკრავ, რეგისტრის სისტემა ისე ამოქმედდება, რომ გაიზარდება არა დოზა, – რაც კოქტიელს გააბევრებდა, – არამედ სპირტის შემცველობა. სიმღერის ხანგრძლიობის მიხედვით, თუკი გვინდა, შეგვიძლია ვცვალოთ ერთეულის ღირებულება, მაგალითად, შევამციროთ მეასედამდე, რათა ისეთ სასმელს მივაღწიოთ, რომელიც დამატებითი შესწორებების საშუალებით ყველა ჰარმონიას გაითვალისწინებს.

– რთულია, – თქვა შიკმა.

– ყველაფერი ელექტრონული კონტაქტებითა და რელეებით იმართება. დაწვრილებით არ გიხსნი, შენ ეს იცი. თანაც, პიანინო მართლა მუშაობს.

– სასწაულია! – თქვა შიკმა.

– ერთადერთი უხერხულობაა, – თქვა კოლენმა, – გამაძლიერებელი პედალი ათქვეფილი კვერცხისათვის. იძულებული გავხდით, საგანგებო მიერთების სისტემა დამეყენებინა, იმიტომ რომ, როცა რაიმე ძალიან hot-ს უკრავ, კოქტიელში ერბოკვერცხის ნაჭრები ცვივა და გადასაყლაპად ძნელია. ოდესმე გადავაკეთებ. ჯერჯერობით კი საკმარისია, ყურადღებით იყო. არაჟნისთვის დაბალი სოლია.

– *Loveless Love*-ზე გავიკეთებ, – თქვა შიკმა, – მაგარი იქნება.

– ძველმანების ოთახშია, სახელოსნო სადაც მოვანყვე, – თქვა კოლენმა, – იმიტომ რომ დამცველი ფირფიტები არ არის მიხრახნილი. წამო, წავიდეთ. თავიდან ორი, დაახლოებით ოცსანტილიტრიანი კოქტიელისათვის გავმართავ.

შიკი პიანინოს მიუჯდა. სიმღერის ბოლოს წინა ფიცრის ნაწილი უეცარი ჩხაკუნით ჩამოეშვა და ჭიქების ორი მწკრივი გამოჩნდა. ორი მათგანი რაღაც მადისმომგვრელი სასმელით იყო გადაპიპინებული.

– შემეშინდა, – თქვა კოლენმა, – ერთ ადგილას ყალბი ნოტი აიღე. საბედნიეროდ, ჰარმონიაში ჩაჯდა.

– ჰარმონია ანგარიშგასაწევია? – იკითხა შიკმა.

– მთლიანობაში არა, თორემ ძალიან რთული იქნებოდა, – მიუგო კოლენმა, – უბრალოდ, რაღაც შეზღუდვებია. დალიე და წამო მაგიდასთან.

## 2

– ეს გველთევზას ღვეზელი შესანიშნავი რამეა, – თქვა შიკმა.  
– ვინ მოგაწოდა ამის გაკეთების იდეა?

– ეგ იდეა ნიკოლას მოუვიდა, – თქვა კოლენმა. – ერთი გველთევზა – უფრო სწორად, იყო. – რომელიც მისი პირსაბნის ცივი წყლის მილით მოდიოდა ხოლმე ყოველდღე.

– უცნაურია! – თქვა შიკმა. – ვითომ რატომ?

– გამოყოფდა ხოლმე თავს გველთევზა და კბილების დაჭერით კბილის პასტას უცლიდა. ნიკოლა მარტო ამერიკულ ანანასის პასტას ხმარობს და ალბათ ამან აცდუნა.

– როგორ დაიჭირა? – ჰკითხა შიკმა.

– პასტის ნაცვლად მთლიანი ანანასი დაუდო. გველთევზა პასტას რომ ჩაავლებდა, ყლაპავდა და მერე თავს უკან შეყოფდა ხოლმე, მაგრამ ანანასით არ გამოუვიდა და რაც მეტს ეწეოდა, კბილები მით უფრო ესობოდა ანანასში. ნიკოლამ...

კოლენი გაჩერდა.

– ნიკოლამ რა? – ჰკითხა შიკმა.

– ვყოყმანობ, გითხრა თუ არა, შეიძლება, მადა გაგიფუჭდეს.

– მიდი, – უთხრა შიკმა, – თითქმის აღარც დარჩა.

– ნიკოლა სწორედ მაგ დროს შევიდა და თავი გაუპო სამართებლით. მერე ონკანი გააღო და დანარჩენიც გადმოვიდა.

– სულ ეს არის? – თქვა შიკმა. – კიდევ მომანოდე ერთი ეგ ღვეზელი. იმედი მაქვს, მილში მრავალრიცხოვანი ოჯახი დარჩა.

– ჟოლოს პასტა დადო ნიკოლამ საცდელად... – თქვა კოლენმა, – მაგრამ, ერთი ეს მითხარი, ეგ ალიზი, ვისზეც ლაპარაკობდით...

– ახლაც თვალწინ მიდგას, – თქვა შიკმა, – ჟან-სოლის ერთ-ერთ მოხსენებაზე შევხვდი პირველად. ორივენი მუცელზე გართბულები ვინეჩით ესტრადის ქვეშ. ასე გავიცანი.

– როგორია?

– ვერ აღვწერ... – თქვა შიკმა, – ლა... ლამაზია...

– აჰ!.. – თქვა კოლენმა.

ამ დროს ნიკოლა შემოვიდა და ინდაური შემოიტანა.

– დაბრძანდით ჩვენთან, ნიკოლა, – უთხრა კოლენმა, – ბოლოს და ბოლოს, როგორც შიკმა თქვა, თითქმის ოჯახის წევრი ყოფილხართ.

– ჯერ წავალ, თავგებს მივხედავ, თუ ბატონს არაფერი აქვს საწინააღმდეგო, – თქვა ნიკოლამ, – მერე მოვალ, ინდაური დაჭრილია. სოუსიც აქ არის...

– ნახავ, – უთხრა კოლენმა, – ხბოს დაწნულ რულებში ამოკერილი მანგოს კრემიანი ღვიის სოუსია. ზევიდან დააჭერ და ფილეებად გამოდის.

– მაგარია! – თქვა შიკმა.

– ხომ არ გინდა მამცნო, როგორ მოახერხე ურთიერთობის დამყარება იმ გოგოსთან?.. – განაგრძო კოლენმა.

– ჰოოო... – მიუგო შიკმა, – ვკითხე, მოგწონს თუ არა ჟან-სოლ პარტრი-მეთეი, მითხრა, მის ნაშრომებს ვაგროვებო... მაშინ ვუთხარი, მეც-მეთეი... და, ყველაფერზე, რასაც ვუუბნებოდი, მპასუხობდა მეცო... და პირიქით... მერე, ბოლოს, უბრალოდ, ეგზისტენციალური ექსპერიმენტის ჩასატარებლად ვუთხარი, ძალიან მომწონხართ-მეთეი, იმან კი თქვა: – ოჰო!

– ექსპერიმენტმა არ გაამართლა... – თქვა კოლენმა.

– ჰო, – უთხრა შიკმა, – მაგრამ არ წასულა. მაშინ ვუთხარი, მე აქეთ მივდივარ-მეთეი, იმან – მე არაო... მერე დაუმატა, მე იქითო.

- არაჩვეულებრივია! – ჩაურთო კოლენმა.
  - ვუთხარი, მეც-მეთქი!.. – განაგრძო შიკმა. – და გასაქანი არ მივეცი...
  - მერე როგორ დამთავრდა ეგ ამბავი? – ჰკითხა კოლენმა.
  - ისაა... – დაიწყო შიკმა, – ძილის დრო იყო და...
- კოლენს რაღაცა გადასცდა და სულის მოსათქმელად ნახევარი ლიტრი ბურგუნდული დალია.
- ხვალ საციგურაოდ მივდივარ იმასთან ერთად... – თქვა შიკმა. – კვირაა. წამოხვალ ჩვენთან ერთად? ჩვენ დილა ავირჩიეთ, ძალიან ბევრი ხალხი რომ არ იყოს. მაინცდამაინც გულზე არ მეხატება ეგ ამბავი, – შენიშნა მან, – იმიტომ რომ, ცუდად ვსრიალებ ციგურებით, მაგრამ, სამაგიეროდ, პარტრზე ვილაპარაკებთ.
  - წამოვალ... – დაჰპირდა კოლენი, – ნიკოლასთან ერთად წამოვალ... იქნებ სხვა დისწულებიც ჰყავდეს.

### 3

კოლენი მეტროდან გამოვიდა და კიბეებს აუყვა. მხარი ექცა, გზის გასაგნებად სადგურს მოუარა და თავისი ყვითელი აბრეშუმის ცხვირსახოცის საშუალებით ქარის მიმართულებას დაადგა. ქარის მიერ წაღებული ცხვირსახოცის ფერი რაღაც დიდ, უსწორმასწორო შენობას გადაეფარა, რომელიც თანდათანობით მოლიტორის აუზად და საციგურაო მოედნად გამოისახა.

მის წინ ზამთრის აუზი იყო. გასცდა და გვერდითი ფასადიდან, სპილენძისზღუდეებიანი, შემინული, აქეთ-იქით მოქანავე ორმაგი კარის გავლით ამ გაქვავებულ დაწესებულებაში შეაღწია. წინ თავისი აბონემენტი გაიწოდა, რომელმაც ორი მრგვალი ნახვრეტით თვალი ჩაუკრა კონტროლიორს. კონტროლიორმაც თანამზრახველური ღიმილით უპასუხა, მაგრამ ფორთოხლისფერი მუყაო მესამე ადგილას მაინც გაჩხვლიტა და ბარათი დაბრმავდა. კოლენმა დაუ-

დეერად ჩაიდო ბარათი ქალაქის რუსულ პორტყაყეში და მარცხნივ გაუყვა კაუჩუკის ხალიჩიან დერეფანს, სადაც ჩამწკრივებული კაბინები გამოდიოდა. პირველ სართულზე ადგილი აღარ იყო. ამიტომ ბეტონის კიბე აიარა, რომლითაც ლითონის ვერტიკალურ ციგურის პირებზე ამხედრებული დიდი არსებები ჩამოდიოდნენ და, თვალში საცემი უხერხულობის მიუხედავად, თავს ძალას ატანდნენ, რომ ბუნებრივად ეკუნტრუშათ. თეთრჯემპრიანმა კაცმა კაბინის კარი გაუღო, გასამრჯელო ჯიბეში გაიქანა, რაც უთუოდ საჭმელად გამოადგებოდა, რადგან მატყუარის გამომეტყველება ჰქონდა და მას შემდეგ, რაც რალაც გაუბედურებული ცარცით კაბინის შიგნითა მხარეს კლიენტის ინიციალები მიაწერა ამ საქმისათვის განკუთვნილ ჩაშავებულ მართკუთხედზე, იგი ამ საკანში მარტო დატოვა. კოლენმა შენიშნა, რომ კაცს ადამიანის კი არა, მტრედის თავი ება და ვერ გაიგო, რატომ მუშაობდა იგი საციგურაო მოედანზე და არა აუზზე.

საციგურაო ბილიკიდან ოვალური ხმაური ამოდიოდა, რომელსაც გარშემო მიმოფანტული დინამიკების მუსიკა აბუნდოვანებდა. მოციგურავეთა თქარათქური ჯერ ვერ აღწევდა ხალხის მოზღვავეების იმ ხმოვან დონეს, როდესაც იგი ქვაფენილზე, ჭუპჭუპა ტალახში ჯარის ნაწილის ნაბიჯების ხმას ემსგავსება. კოლენი თვალებით ეძებდა ალიზს და შიკს, მაგრამ ისინი ყინულზე არ ჩანდნენ. ნიკოლა ცოტა მოგვიანებით აპირებდა მოსვლას; შუადღის საუზმის მოსამზადებლად ჯერ კიდევ საქმე ჰქონდა სამზარეულოში.

კოლენმა ფეხსაცმლის თასმები შეიხსნა, გაიხადა და შეამჩნია, რომ ლანჩები სადღაც წასულიყვნენ. ჯიბიდან ნებოვანი თავთის სალბუნის ხვეული ამოიღო, მაგრამ სალბუნი ცოტაღა დარჩენილიყო. მაშინ ფეხსაცმელები ცემენტის სკამის ქვეშ გაჩენილ პატარა გუბეში ჩააწყო და კონცენტრირებული სასუქით მორწყა, რათა ტყავი გაზრდილიყო. ფეხები ყვითელ და იისფერ, ერთმანეთისმონაცვლე ფართოზოლებიან შალის წინდებში ჩაყო და საციგურაო ფეხსაცმელები ჩაიცვა. მიხვევ-მოხვევის გასაადვილებლად მისი ციგურების რკინის პირები წინისაკენ ორად იყოფოდა.